

Državni izpitni center

M 2 3 1 2 0 2 1 4

SESSIONE PRIMAVERILE

SLOVENO COME LINGUA SECONDA

INDICAZIONI PER LA VALUTAZIONE

Lunedì, 12 giugno 2023

MATURITÀ GENERALE

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Splošna navodila

- Kadar kandidat dopolnjuje poved, mora biti odgovor vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilen.
- Pri nalogah, pri katerih mora kandidat podčrtati, prečrtati ali obkrožiti odgovor, upoštevamo pravilnost odgovora, tudi če je oznaka drugačna.
- Za odgovore ali rešitve, zapisane v povedih, lahko kandidat dobi točko za jezikovno pravilnost le, če je poved pomensko ustrezna.

A) Bralno razumevanje

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	1 1	Po smislu, na primer dva od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ o filmu Mož, ki je preveč videl ♦ o Borisu Pahorju ♦ o taborišču Natzweiler-Struthof ♦ o snemanju in predstavitvah filma 		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	3	Po smislu, na primer: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Prva prikazuje portret interniranca Borisa Pahorja z napisanim naslovom filma (, ki govori o nacističnem taborišču), o katerem govori besedilo; druga pa je sodobnejši portret pisatelja, ki je povezan tako s snemanjem kot s predstavitvijo filma. 		2 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	1	♦ <u>X</u> Koliko časa traja film.		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1 1	Po smislu, na primer: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ob 75-letnici, ko so ameriški vojaki prispeli do vhoda v koncentracijsko taborišče. ♦ Ob slovenski televizijski premieri britanskega dokumentarca Mož, ki je preveč videl. 		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	2	Po smislu, na primer: ♦ Spominja se ga kot lepega planinskega kraja, kamor so ljudje hodili smučat, za internirance pa je bil to kraj groze in smrti.		2 za pomensko ustrezno rešitev
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	2	Po smislu, na primer tri od: ♦ prvo nacistično taborišče smrti, ki so ga odkrile zavezniške sile ♦ požig slovenskega narodnega doma ♦ osvoboditev Auschwitza in Bergen-Belzna ♦ boj zoper nacizem in fašizem ♦ 52000 zapornikov v taborišču Natzweiler Struthof ♦ Usmrtili so 86 Judov, da so dobili okostja za anatomsko zbirko Augusta Hirta.	♦ rudnik granita v bližini taborišča	2 za tri ustrezne odgovore 1 za dva ustrezna odgovora
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	1 1	Po smislu, na primer dva od: ♦ muzej – anatomska zbirka ♦ ilustracije zapornikov (Henri Gayot) ♦ poročilo britanskega obveščevalca Yurka Galitzine ♦ literarni dokument: Nekropola/Primo Levi: Ali je to človek		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	3	Po smislu, na primer: ♦ Da so žrtve in grozote, ki so jih pretrpeli zaporniki, pozabljeni in da niso spremenili človeštva.		2 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	3	Po smislu, na primer: ♦ Novinarka ugotavlja, da je film zasnovan kot vseevropski, občečloveški, ki prikazuje vse grozote nacizma, in hkrati kot zgodba posameznika, podprta z zgodovinskimi dejstvi in s spoštijim poznavanjem snovi.		2 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	3			

B) Poznavanje in raba jezika

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	1 1 1	Po smislu, na primer: ♦ (saj) je še živa priča grozot v taborišču Natzweiler Struthof. ♦ (ko) so zavezniki osvobodili prva koncentracijska taborišča. ♦ (ker) je bil tam rudnik rožnatega granita.		1 za vsak ustrezen, jezikovno in pravopisno pravilen zapis
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	2	♦ Nisem si mislil, da ne bo človeštvo spremenilo svojega pristopa k življenju, odnosa do drugega.		2 za pravopisno in jezikovno ustrezno pretvorbo, 1 za ustrezno zanikanje, a napačen besedni red.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	1 1 1	Po smislu, na primer: ♦ (osebek) Črno-bele ilustracije je narisal interniranec Henri Gayot. ♦ (predmet) V filmu so prikazali črno-bele ilustracije. ♦ (prislovno določilo vzroka) Zaradi črno-belih ilustracij je posneti dokumentarec umetniško pretresljivejši.		po 1 za vsako ustrezno jezikovno in pravopisno pravilno poved
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	♦ DA		
4.2	2	♦ S/2 S/2 /S		2 za pravilno strukturo 1 za ustrezno število stavkov
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	2 2	♦ Njegovo življenje je že pri zgodnjih sedmih letih zaznamovalo sovraštvo – požig Narodnega doma. ♦ Ko je odobril projekt Alan Yentob/ko je oznanil začetek projekta Alan Yentob, nekdanji kreativni direktor BBC-ja, je vse skupaj steklo zelo hitro.		2 za vsako jezikovno ustrezno, smiselno nadomestitev
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	1 1 1	♦ Tržačani ♦ Pahorjeva ♦ Levijevim		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	5	♦ 4 ♦ 8 ♦ 1 ♦ 2 ♦ 7 ali 10 ♦ 5 ♦ 6		Brez napak – 5 točk 1 napaka – 4 točke 2 napaki – 3 točke 3 napake – 2 točki 4 napake – 1 točka 5 napak – 0 točk
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	1 1 1	♦ človečno/človeško ♦ človekovih ♦ razčlovečili		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9.1	2	♦ nedovršni ♦ dovršni		
9.2	2	♦ Tuja televizija ima do tega tudi določeno distanco, teme se <u>ne</u> lotij aktivistično, pač pa zgodbo <u>umešča</u> v zgodovinski kontekst fašizma in nacizma.		
9.3	1	Po smislu na primer: ♦ Daj, saj imata lahko obe glagolski dejanji časovno omejeno ali neomejeno trajanje.		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	1 1	♦ tristo petdeset (ljudi) ♦ petinsedemdesetletnica		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11.1	1 1 1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ iz SSKJ/ iz Slovarja slovenskega knjižnega jezika ♦ iz pravopisnega slovarja/Pravopisa ♦ iz Etimološkega/etimološkega slovarja 		
11.2	2 2 2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ je ♦ Po smislu na primer: (saj) ima kvalifikator publ./publicistično oz. film. žarg. ♦ dokumentarni film ♦ knjižnih ♦ izposojenka ♦ Po smislu, na primer: (saj) je v celoti poslovenjena prevzeta beseda 		Vsaka pravilna podčrtava 1 točka, smiselno pojasnilo 1 točka.
Skupaj	9			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
12	1 1 1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ na snemanje ♦ Na snemanju ♦ s snemanja 	Pri snemanju	
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
13	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Mož, ki je preveč videl <p>Dokumentarni film o Borisu Pahorju (1913), tržaškem pisatelju, intelektualcu in najbolj prevajanem slovenskem avtorju, bo v četrtek, 29. 4., ob 21.35 na TV SLO 2.</p> <p>Boris Pahor, ki je lani praznoval 107. rojstni dan, še vedno sledi svojemu poslanstvu pričevalca 20. stoletja in se kritično odziva tudi na aktualna dogajanja.</p> <p>Dokumentarni film je na voljo tudi na TV-portalu.</p>		Brez napak – 5 točk 1, 2 napaki – 4 točke 3, 4 napake – 3 točke 5, 6 napak – 2 točki 7 napak – 1 točka 8 in več napak – 0 točk
Skupaj	5			

IZPITNA POLA 2

Slušno razumevanje

(Radio Val 202, Spletni portal Franček, Jezikanje, 4. junij 2021)

Novinarka: Danes v Jezikanje uvajava Frančka in

Novinar: pozdravljava idejnega očeta portala. Dobro jutro!

Kozma Ahačič: Dobro jutro! Sem Kozma Ahačič, rad imam jezik in ga zato tudi raziskujem. Sem pa tudi predstojnik Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

Novinarka: Dr. Kozma Ahačič pravi, da so portal zasnovali sodelavci, ki ustvarjajo, dopolnjujejo in širijo Fran, torej jezikoslovci, ki so navdušeni nad slovarji in jezikovnimi priročniki.

Novinar: Franček je mlajši brat velikega Frana, vsakodnevnega spremljevalca publicistov, pisateljev, učiteljev, novinarjev, v praksi pa vseh, ki se tako ali drugače ukvarjajo, ukvarjamo z jezikom, tudi če zgolj pri sestavljanju življenjepisa ali prošnje za reklamacijo.

Novinarka: No pri mlajših pa pri ustvarjanju pisnih izdelkov in razumevanju besedila.

Kozma Ahačič: Franček nam namreč odgovarja na enaka vprašanja, na kakršna nam odgovarjajo slovarji in drugi priročniki, vendar pa na način, ki je ustrezen osnovnošolcem od 1. razreda dalje in srednješolcem, hkrati pa Franček ni samo to, Franček povezuje tudi slovarsko znanje z znanjem slovnice in pravopisa, na Frančku je tako dostopna slovenska slovnica za mlade na različnih težavnostnih področjih od osnovnošolskega do srednješolskega.

Novinar: Dr. Kozma Ahačič poudarja, da lahko portal, prijazen uporabnikom, ustvarimo le s spoznavanjem navad in želja tistih, ki jih nagovarjamo.

Kozma Ahačič: Ko sem bil sam v osnovni šoli niti slovarja nismo uporabljali in moram reči, da bi bil takšne stvari zelo vesel, verjetno bi najbolj brskal po podatkih o izvoru besede, o zgodovini besed. To je tisto, kar me je že od nekdaj zanimalo. Namen Frančka je, da postanejo slovarji naše vsakodnevno orodje. Ni namen Frančka, da bi se ure in ure mudili na njem pri pouku slovenščine, ravno obratno, namen je, da bi čim večkrat ga obiskali po sekundo, dve in dobili natanko tiste informacije, ki jih kdaj potrebujemo, da bi postalo razmišljanje o jeziku stvar našega vsakdanjega življenja.

Novinarka: Kot pravi dr. Kozma Ahačič, so v projektu uživali, saj so se jezikoslovci do določene mere prepustili slovaropisni domišljiji, želijo si, da bi za jezik navdušili čim več mladih.

Novinar: Ko govorimo o njih, torej osnovno- in srednješolcih, kako bogato je njihovo besedišče in kako dobri so v poznavanju slovnice. To vprašanje bi morala postaviti učiteljem in profesorjem, a tudi najinemu gostu, kritičnemu opazovalcu družbe in jezika.

Kozma Ahačič: Zagotovo je jezik ena tistih naših spretnosti, ki so z elektronsko dobo pri mladih največ izgubile. Zakaj? Zato ker mladi še nikoli v zgodovini niso tako veliko pisali in tako veliko objavljali, vendar v neknižni slovenščini, v neki sproščeni obliki slovenščine. Tako da mladi vadijo jezik, ki ni knjižni jezik in zato seveda tudi pouk slovenščine potrebuje drugačen pristop. Nad sedanjim stanjem ne smemo biti obupani, le drugače moramo pristopiti k mladim. Smo v času res velikih sprememb, kar se tiče uporabe jezika, saj je elektronska doba naredila rabo jezika mnogo bolj sproščeno, kot je bila nekdaj.

Novinar: Ja, digitalno pismenost mladih bi bilo dobro izkoristiti, poudarja najin gost. Gesel v Frančku je več kot 94400, pri pouku slovenščine ali katerega drugega predmeta torej lahko učitelji in učenci preverijo pomen besede,

Novinarka: ali poiščejo njeno sopomenko, sinonim, si pomagajo pri sklanjatvi, morda razumevanju frazemov ... Skratka, Franček je dopolnilno orodje, ki ga najdemo na spletni povezavi trikrat w pika Franček pika si.

Novinar: Sočasno s Frančkom nastaja tudi slovar, ki bo vseboval besedišče, ki se uporablja v osnovni in srednji šoli, saj so tam zaznali veliko vrzeli.

Kozma Ahačič: Zato smo zanje pripravili v okviru Frančka tudi poseben šolski slovar z besedami, ki so vzete iz knjig, s katerimi se srečujejo, iz učbenikov in tudi iz njihovih lastnih izdelkov. Vse te besede so popisane na resnično otrokom primeren način, in to bo prvi tak večji in tudi znanstveno utemeljeni šolski slovar slovenskega jezika.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	1 1 1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ dr. Kozma/Kozmo Ahačiča ♦ na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ♦ predstojnik 		Vsaka ustrežna, tudi nepopolna dopolnitev 1 točka.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1	Po smislu, na primer: ♦ spletni portal Franček/Franček		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	1	Po smislu, na primer: ♦ ker je idejni utemeljitelj portala Franček/idejni oče portala	♦ jezikoslovec	
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1	♦ Č		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	3	Po smislu, na primer štiri od: ♦ pomen besede ♦ sopomenke/sinonimi ♦ pregibanje besed ♦ razlaga frazemov ♦ izvor besede	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slovnične razlage ♦ da je uporaben od 1. razreda 	4 navedbe – 3 točke 3 navedbe – 2 točki 2 navedbi – 1 točka 1 navedba – 0 točk
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	1	♦ DA		
	1	♦ NE		
	1	♦ DA		
	1	♦ DA		
	1	♦ DA		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	1	♦ Č		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	3	Po smislu, na primer: ♦ Pred digitalizacijo so mladi manj pisali in objavljali, danes to počnejo veliko več, vendar v nekjučnem jeziku, zato imajo več težav pri tvorbi in pisanju knjižnih besedil.		2 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	2	Po smislu, na primer ena od: ♦ (izobraževalna, saj) nam predstavi spletni portal Franček kot učno orodje. ♦ (aktualna, saj) nas seznanj z novim spletnim portalom Franček.		
Skupaj	2			

IZPITNA POLA 3**Daljše esejsko besedilo**

Vsebina

Točke	Merila	Dodatna navodila
25		
A do 3	Ustreznost naslovu	Povezanost s temo: predstavitev izbranega dogajanja v povezavi s Trejzkinim in Pištekovim soočanjem z nadnaravnim.
B do 6	Poznavanje snovi	Ustrezna umestitev odlomka v celoto in povzemanje vsebine romana in izbira dogodkov v povezavi s prikazovanji, s pravljanjem z bogom in s ciganskimi vražami.
C do 3	Razlaga, oznaka, primerjava	Predstavitev in razlaga prepletanja sanj, spominov in skrivnosti v romanu.
Č do 4	Ovrednotenje in opredelitev	Opredelitev in utemeljitev trditve, da avtor v ganljivih trenutkih tako izrazi svoj veder pogled na svet.
D do 3	Razvijanje misli	Argumenti, ponazoritve s primeri.
E do 4	Logična povezanost	Skladnost: notranja – zunanja členitev; kohezija, koherenca.
F do 2	Izvirnost	Vse po smislu.

Jezikovna pravilnost *

Točke	Merila	Dodatna navodila
6		
do 6	Oblikoslovna, besedoslovna, skladijska (besedni red) pravilnost, pravopis	Za 4 isto-/raznovrstne napake – minus 1 točka (največ minus 6 točk).

Slog**

Točke	Merila	Dodatna navodila
4		
1	Bogastvo in ustreznost besedišča, slovničnih struktur	
2	Jedrnatost, jasnost, natančnost, živost izražanja	
1	Rokopisna urejenost besedila, ustreznost dolžina (+/- 50 besed)	

* Če kandidat napiše daljše esejsko besedilo z manj kot 400 besedami, lahko pri jezikovni pravilnosti doseže največ tri točke (od šestih).

** Če kandidat napiše daljše esejsko besedilo z manj kot 200 besedami, lahko pri slogu doseže največ dve točki (od štirih).